รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา วังท่าพระ คณะโบราณคดี ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

317 626 สัมมนาศิลปะอยุธยา (Seminar in Ayutthaya Art)

2. จำนวนหน่วยกิต

3(3-0-0)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ
เป็นวิชาเลือก

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร์ ชูวิเชียร

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษา 1 ของชั้นปีที่ 2

6. รายวิชาบังคับก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ ที่อยู่ ถนนหน้พระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

29 มิถุนายน 2565

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1.1 สัมมนาหัวข้อสำคัญในศิลปะอยุธยา ช่วงพุทธศตวรรษที่ 19-24 เพื่อเป็นทักษะในการค้นคว้าวิจัยและวิทยานิพนธ์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

2.1 เพื่อให้นักศึกษาเตรียมพร้อมทักษะในการทำวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับศิลปะอยุธยา

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

สัมมนาและอภิปรายประเด็นวิจัยในศิลปะอยุธยาทางภาคกลางของประเทศไทย เน้นการค้นคว้าการใช้ข้อมูล การวิเคราะห์และวิจัยเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานวิชาการ

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงบรรยาย	3	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติ /ภาคสนาม/การฝึกงาน	0	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงการศึกษาด้วยตนเอง	1	ชั่วโมง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

3 ชั่วโมง

หมวดที่ 4 การพัฒนานักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชารับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนตาม CLOs	กลยุทธ์สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลตาม CLOs
1.สามารถนำเสนอข้อมูลจากการค้นคว้าเกี่ยวกับศิลปะอยุธยาได้	อธิบายการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับศิลปะอยุธยาได้	บรรยายและสัมมนา	ทำการค้นคว้าส่วนบุคคล
2.สามารถอภิปรายการวิเคราะห์เกี่ยวกับศิลปะอยุธยาออกมาอย่างเป็นระบบ มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ	แก้ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอายุรูปแบบ และประเด็นด้านต่างๆ ของศิลปะอยุธยาได้	บรรยายและสัมมนา	ทำการค้นคว้าส่วนบุคคล

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอนสื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	พื้นฐานของการค้นคว้าศิลปะอยุธยา แนะนำประเด็นสำคัญ	1	3	Power point	รศ.ดร.ประภัสสร์ ชูวิเชียร
2	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		
3	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		
4	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		
5	สัมมนา	1,2	3		
6	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		
7	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		

8	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		
9	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		
10	สัมมนา	1,2	3		รศ.ดร.ประภัสสร์ ชูวิเชียร
11	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		
12	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		
13	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		
14	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		
15	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง		3		
16	สัมมนา	1,2	3		รศ.ดร.ประภัสสร์ ชูวิเชียร
		รวม	48		

2. แผนการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	กิจกรรมการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการประเมินผล
1.สามารถนำเสนอข้อมูลจากการค้นคว้าเกี่ยวกับศิลปะอยุธยาได้	สัมมนา	5,10,16	
2.สามารถอภิปรายการวิเคราะห์เกี่ยวกับศิลปะอยุธยาออกมาอย่างเป็นระบบ มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ	สัมมนา	5,10,16	

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำราและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

-1. ตำราและเอกสารหลัก

ประภัสสร์ ชูวิเชียร.ประวัติศาสตร์ศิลปะและงานช่างสมัยอยุธยาอย่างสังเขป.เอกสารประกอบการ

สอนรายวิชา 310 334 ศิลปะอยุธยาและรัตนโกสินทร์(เอกสารอัดสำเนา) 2553.

_____.ศิลปะกรุงธนบุรี.กรุงเทพฯ : มติชน,2561.

ศักดิ์ชัย สายสิงห์.พุทธศิลป์สมัยรัตนโกสินทร์.กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ,2563.

_____.คู่มือนำชมศิลปกรรมโบราณในอยุธยา.กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ,2564.

สันติ เล็กสุขุม.ข้อมูลและมุมมอง : ศิลปะรัตนโกสินทร์ .กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ,2548.

_____.ศิลปะอยุธยา งานช่างหลวงแห่งแผ่นดิน.กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ,2550.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

กรมศิลปากร.พระราชวังและวัดโบราณในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2511.
(รวบรวมจัดพิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายจำรัส เกียรติก้อง)

_____.วัดสำคัญ กรุงรัตนโกสินทร์ .กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2525.

ไขแสง ศุขวัฒนะ.วัดพุทธศาสนาที่ได้รับอิทธิพลศิลปะจีนในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์.กรุงเทพฯ : มูลนิธิเจมส์ทอมป์สัน,2526.

คำให้การชาวกรุงเก่า คำให้การขุนหลวงหาวัดและพระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐ อักษรนิติ์.นครหลวงกรุงเทพธนบุรี : คลังวิทยา,2515.

ประภัสสร์ ชูวิเชียร.อยุธยาในย่านกรุงเทพฯ ศิลปกรรมที่สัมพันธ์กับแม่น้ำลำคลอง.กรุงเทพฯ : มติชน,2561.

ประยูร อุลุชาฎะ (น. ณ ปากน้ำ).ห้าเดือนกลางซากอิฐปูนที่อยุธยา.กรุงเทพฯ : ศึกษิตสยาม,2510.

พัสวีสิริ เปรมกุลนันท์.วัด-วังในพระราชประสงค์พระจอมเกล้า.กรุงเทพฯ : มติชน,2560.

พิริยะ ไกรฤกษ์.ศิลปะสุโขทัยและอยุธยา ภาพลักษณ์ที่ต้องเปลี่ยนแปลง.กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง ,2545.

ศักดิ์ชัย สายสิงห์.งานช่างสมัยพระนั่งเกล้าฯ.กรุงเทพฯ : มติชน,2551.

สงวน รอดบุญ.พุทธศิลปรัตนโกสินทร์.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา,2526.

สันติ เล็กสุขุม.เจดีย์เพิ่มมุม เจดีย์ย่อมุมสมัยอยุธยา.กรุงเทพฯ : มูลนิเจมส์ ทอมป์สัน,2529.

_____.เจดีย์ราย “ทรงปราสาทยอด” วัดราชบูรณะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง,2541.

_____.ลวดลายปูนปั้นแบบอยุธยาตอนปลาย (พ.ศ.2172-2310).(กรุงเทพฯ : มูลนิเจมส์ ทอมป์สัน,2532.

_____.วิวัฒนาการของชั้นประดับลวดลาย และลวดลายปูนปั้นสมัยอยุธยาตอนต้น.กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์,2522.

สันติ เล็กสุขุม และ กมล ฉายาวัฒนะ.จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา.กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดีศึกษา ,2524.

สุริยวุฒิ สุขสวัสดิ์,ม.ร.ว. พระพุทธปฏิมาในพระบรมมหาราชวัง.กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง,2535.

แสงสูรย์ ลดาวัลย์,ม.ร.ว. พระมหาปราสาทและพระราชมณเฑียรสถานในพระบรมมหาราชวัง. กรุงเทพฯ : สำนักพระราชวัง,2519

Hiram Woodward,Jr. “Study in the Art in Central Siam, 950-1350 A.D.” A Dissertation Doctor of Philosophy,Yale University,1975.

Mc Gill,Forrest.“Art and Architecture in the reign of King Prasatthong of Ayutthaya.” Dissertation Ph.D.(Art History) Michigan University,1976.

Mc Gill,Forrest(Editor) The Kingdom of Siam The Art of Central Thailand,1350-1800.Bangkok

: Buppha Press,2005.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

กรมศิลปากร.ตำนานวัตถุสถานต่างๆซึ่งพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนา.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2512.

ปัทมา วิชิตจรูญ. “การศึกษาแผนผังวัดสมัยอยุธยาในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,2543,528.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. เรื่องของสองนคร.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เจ้าพระยา,2524.

วอลเตอร์ เอฟ เวลลา (นิจ ทองโสภิต แปล) แผ่นดินพระนั่งเกล้าฯ.กรุงเทพฯ : สมาคมประวัติศาสตร์แห่งประเทศไทย,2514.

วิไลเลขา ถาวรธนสาร.ชนชั้นนำไทยกับการรับวัฒนธรรมตะวันตก.กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ,2545.

สันติ เล็กสุขุม.กระหนกในดินแดนไทย.กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ,2547.

_____.จิตรกรรมสมัยรัชกาลที่ 3 ความคิดเปลี่ยนการแสดงออกก็เปลี่ยนตาม.กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ,2550.

_____.ปรางค์และลายปูนปั้นประดับวัดจุฬามณี พิษณุโลก.กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร,2539.

- บทความสาขาประวัติศาสตร์ศิลปะและสาขาเกี่ยวข้องในวารสารศิลปวัฒนธรรม เมืองโบราณ ศิลปากร เป็นต้น

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา

1.1 ใช้การประเมินการสอนจากผู้เรียนโดยระบบการประเมินของมหาวิทยาลัย

2. การปรับปรุงการสอน

ติดตามผลการประเมินโดยผู้เรียนเพื่อนำมาปรับปรุงการสอน

3. กระบวนการยืนยัน (verification) ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ใช้การทวนสอบผลสัมฤทธิ์การสอนจากรายงานการประชุมคณะกรรมการหลักสูตรฯ

คำชี้แจงการจัดทำ มคอ. 3

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
1. รหัสและชื่อรายวิชา	ชื่อรายวิชาให้ระบุทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษดังนี้ XXX XXX ชื่อรายวิชาภาษาไทย (ชื่อรายวิชาภาษาอังกฤษ)
2. จำนวนหน่วยกิต	ให้ระบุดังนี้ จำนวนหน่วยกิต(จำนวนชั่วโมงบรรยาย-ปฏิบัติการ-ศึกษาด้วยตนเอง)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	ระบุชื่อหลักสูตรที่ใช้รายวิชานี้ ยกเว้นวิชาที่เปิดเป็นวิชาเลือกทั่วไปให้ใช้ “หลายหลักสูตร” และให้ระบุว่าเป็นวิชาศึกษาทั่วไปหรือวิชาเฉพาะ เช่น วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพหรือวิชาชีพ วิชาเอก วิชาเอกเลือกเป็นต้น
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน	ระบุภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ตามแผนการศึกษาของหลักสูตร
8. สถานที่เรียน	ระบุสถานที่เรียนทุกแห่งทั้งในและนอกที่ตั้งหลักของมหาวิทยาลัยให้ครบถ้วน

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา	อธิบายโดยย่อเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนารายวิชานี้ หรือการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น เพิ่มการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ web based การเปลี่ยนแปลงเนื้อหาของรายวิชาซึ่งเป็นผลจากงานวิจัยใหม่ ๆ ในสาขา

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
1. คำอธิบายรายวิชา	ตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2)
2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อสัปดาห์	ระบุจำนวนชั่วโมงบรรยาย การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม/การฝึกงาน และการศึกษาด้วยตนเอง
3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล	ระบุจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษานอกชั้นเรียน และวิธีการสื่อสารให้นักศึกษาได้ทราบกำหนดเวลาล่วงหน้า

หมวดที่ 4 การพัฒนานักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	ให้ระบุข้อมูลให้สอดคล้องกับความรับผิดชอบ (●) ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) และในภาคผนวก ภาคผนวก ฉ ตารางแสดงความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes : PLOs) กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (Course Learning Outcomes : CLOs)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชารับผิดชอบ	ให้ระบุ PLOs ที่รายวิชารับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2)
กลยุทธ์การสอนตาม CLOs / กลยุทธ์สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลตาม CLOs	ให้ดูข้อมูลตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) หมวดที่ 4 ข้อ 2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) มาประกอบการกำหนดกลยุทธ์การสอนตาม CLOs / กลยุทธ์สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลตาม CLOs

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
1. แผนการสอน	ระบุหัวข้อ/รายละเอียด สัปดาห์ที่สอน จำนวนชั่วโมงการสอน (ซึ่งต้องสอดคล้องกับจำนวนหน่วยกิต กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้ รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนในแต่ละหัวข้อ/รายละเอียดของรายวิชา) CLOs ที่ระบุต้องสอดคล้องกับในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2)
2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้	1. ระบุผลการเรียนรู้ตาม CLOs ตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) 2. ระบุกิจกรรมการวัดและประเมินผลผู้เรียน สัปดาห์ที่ประเมินและสัดส่วนการประเมิน

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
1. ตำราและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน	ระบุตำราและเอกสารที่ใช้ในการเรียนการสอน โดยจัดพิมพ์ตามรูปแบบบรรณานุกรม

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

หัวข้อ	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร / คำชี้แจง
2. การปรับปรุงการสอน	อธิบายกลไกและวิธีการปรับปรุงการสอน เช่น คณะ/ภาควิชามีการกำหนดกลไกและวิธีการปรับปรุงการสอนไว้อย่างไรบ้าง การวิจัยในชั้นเรียน การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นต้น
3. กระบวนการยืนยัน (verification) ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา	อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการยืนยัน (verification) ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา โดยกระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน